

Servicekatalog for

Syddansk

Universitetsbibliotek

Brugerbetjening

Læring

Forskerservices

Samfundsengagement

Samlinger og elektroniske adgange

sdu.dk/bibliotek

#sdulibrary

2024

SDU
Syddansk Universitet

Indledning

Syddansk Universitetsbibliotek tilbyder en bred vifte af services.

Universitetsbiblioteket arbejder altid med at forbedre og udvikle eksisterende og nye servicetilbud i samarbejde med og målrettet studerende og fagmiljøer.

I formidlingen af services anvender Syddansk Universitetsbibliotek **sdu.dk/bibliotek**, hvor universitetsbiblioteket henvender sig direkte til offentligheden, SDUnet hvor vi henvender os til SDU-ansatte samt MitSDU, der er rettet mod studerende.

På **Instagram/SDUlibrary** og **facebook.com/sdulibrary** henvender Syddansk Universitetsbibliotek sig primært til de studerende og på **twitter.com/SDUlibrary** primært til forskere og undervisere.

Dette servicekatalog præsenterer hovedtrækkene i de kerneområder, Syddansk Universitetsbibliotek som moderne og tidssvarende uddannelses- og forskningsbibliotek tilbyder bibliotekets brugere inden for brugerbetjening, læring, forskerservices, samfundengagement og ikke mindst universitetsbibliotekets mange trykte og elektroniske materialer.

Forslag eller ønsker til udvikling af eksisterende eller nye services modtages altid gerne.

Skriv til Syddansk Universitetsbibliotek på **sdub@bib.sdu.dk**.

Bibliotekschef Bertil F. Dorch

Syddansk Universitetsbibliotek, februar 2024.

Bruger- betjening

Syddansk Universitetsbibliotek sikrer biblioteksbrugerne en kompetent betjening og et ensartet højt serviceniveau i alle SDU's campusbyer. Universitetsbiblioteket tilbyder hjælp til informationssøgning samt vejledning både fysisk og online. Syddansk Universitetsbibliotek håndterer udlån, aflevering og låneradministration og fremskaffer materialer fra biblioteker i både ind- og udland i alle campusbyer.

Biblioteksrummet

Syddansk Universitetsbiblioteks lokaler er indrettet med fokus på brugernes forskelligartede behov. Der er studiepladser til enkeltpersoner og gruppearbejdspladser, såvel som stillezoner, læsesale, grupperum og loungeområder. Derudover tilbyder universitetsbiblioteket i Odense særlige specialepladser.

Der er mulighed for selvudlån og -aflevering af biblioteksmaterialer i alle campusbyer, og der er 24/7-adgang via studie-/medarbejderkort uden for betjent åbningstid.

I Odense har TheLab 3d-printere, podcastudstyr samt udstyr til digitale produktioner, mens der i Sønderborg tilbydes adgang til 3d-printer. I Esbjerg kan benyttes bl.a. podcast-udstyr.

I alle campusbyer kan der lånes udstyr til filmoptagelse, ligesom der er mulighed for bl.a. at spille brætspil.

Vejledning

Universitetsbibliotekets personale yder faglig vejledning, f.eks. hjælp til informationssøgning og generel vejledning i brugen af bibliotekets ressourcer. Der tilbydes faglig vejledning i alle afdelinger i åbningstiden med betjening.

24-timers leveringsservice

Syddansk Universitetsbibliotek sikrer hurtig levering af egne materialer, der er ledige på bestillingstidspunktet.

Materiale, der er bestilt inden kl. 12 og ikke er udlånt, er som regel klar til afhentning den efterfølgende hverdag.

Fremskaffelse af materiale som biblioteket ikke selv har

Materiale, der ikke indgår i Syddansk Universitetsbiblioteks egne samlinger, fremskaffes fra andre danske og udenlandske biblioteker. Servicen leveres uden beregning for studerende og ansatte ved SDU. For brugere uden tilknytning til SDU skaffes ønsket materiale gratis fra danske biblioteker, hvorimod der opkræves et gebyr ved fremskaffelse af materiale fra udlandet.

Semesterlånshylder

Materiale, der i kortere eller længere tid skal benyttes af et hold studerende på et specifikt semester ifm. undervisning eller opgaveskrivning, kan fastlåses på en semesterlånshylde, så alle studerende på holdet kan tilgå materialet.

En semesterlånshylde kan oprettes på foranledning af en underviser eller en gruppe af studerende.

Læring

Syddansk Universitetsbibliotek tilbyder vejledning og undervisning inden for en lang række områder. Tilbuddet er primært rettet mod universitetets studerende og ansatte, men der leveres også undervisning og vejledning i forbindelse med aktiviteter relateret til gymnasier, OUH og Region Syddanmark.

Brugerundervisning

Syddansk Universitetsbibliotek tilbyder både generiske og målrettede kurser tilpasset de enkelte studier. Kurserne er ofte tilrettelagt i et samarbejde med fagmiljøet, så biblioteksundervisningen integreres i et kursusforløb.

Undervisningen omfatter bl.a. akademiske færdigheder, informationskompetence, simpel og avanceret litteratur- og informationsøgning, referencehåndtering, plagiering, forskningsintegritet, forskningsregistrering og kurser i specifikt udvalgte databaser.

Det varierer betydeligt, hvilke metoder, praksisser og traditioner de forskellige fagmiljøer arbejder med i forhold til litteratur- og informationssøgning. Bibliotekets undervisere og vejledere er derfor tilknyttet de enkelte fakultetsområder for bedre at kunne imødekomme dette.

Digital undervisning

I den udbudte biblioteksundervisning benyttes bl.a. digitalt undervisningsmateriale i form af tutorials, kvik-guides, quizzer, e-læringsforløb og andre digitale redskaber, der alle understøtter

den ønskede læring. Lærings- og undervisningsmaterialerne tilgængeliggøres både via bibliotekets hjemmeside, via såkaldte libguides og via SDU's e-læringsystem itslearning.

Book en bibliotekar

Som et supplement til den holdbaserede undervisning, tilbyder biblioteket også individuel eller gruppevis vejledning i bibliotekets tilbud i forbindelse med større opgaver gennem "Book en Bibliotekar" (B1B) ordningen.

Kvikhjælp og vejledning

Til kortere vejledning tilbydes muligheden for at booke 15 minutters online hjælp i bibliotekets betjeningstid. Udover den almindelige faglige vejledning i bibliotekets betjeningstid og ordningen "Book en bibliotekar", tilbyder Syddansk Universitetsbibliotek mere specialiseret support og vejledning vedr. bl.a. ansvarlig forskningspraksis, ophavsretslige spørgsmål, avanceret systematisk søgning, samt i brugen af forskningsværktøjer såsom EndNote og Nvivo.

Systematiske Reviews

Universitetsbiblioteket tilbyder herudover undervisning, vejledning og rådgivning ifm. avanceret informationssøgning, herunder udarbejdelse af systematisk litteratursøgning og referencehåndtering ifm. systematiske reviews.

Syddansk Universitetsbibliotek kan også udarbejde litteratursøgninger som konsulentydelse efter aftale.

Forskningsintegritet: Responsible Conduct of Research (RCR)

Syddansk Universitetsbibliotek leverer de obligatoriske kurser i Responsible Conduct of Research for ph.d.-studerende ved alle SDU's fakulteter.

Derudover tilbydes kurser og vejledning i ansvarlig forskningspraksis for forskere ved SDU, målrettet alle hovedområder og forskningsniveauer.

Forsker-

services

Syddansk Universitetsbibliotek driver, udvikler og formidler forskerrettede services målrettet forskere, forskningsledelse og øvrige medarbejdere på Syddansk Universitet.

Ph.d.-afhandlinger

Der er indgået aftaler med alle 5 fakulteters ph.d.-skoler om, at der udføres plagiatcheck af ph.d.-afhandlinger inden den endelige aflevering. Derudover står universitetsbiblioteket for opbevaring og publicering af ph.d.-afhandlingerne.

Præsentationer vedrørende Open Science og forskerservices

På foranledning af de enkelte fakulteter, institutter, forskergrupper m.v. tilbyder universitetsbiblioteket oplæg om Open Science og bibliotekets services til forskere.

Forskningsregistrering (Pure)

Universitetsbiblioteket udfører central forskningsregistrering for SDU ift. at registrere, validere og kvalitetssikre registreringen af SDU's forskning samt at sikre Open Access via SDU's repository.

Servicen inkluderer også undervisning og vejledning i anvendelsen af Pure ifm. inddatering af publikationer, projekter, CV'er m.m. Syddansk Universitetsbibliotek hjælper med vejledning og information om Open Access publicering, ligesom universitetsbiblioteket har tegnet en række medlemsaftaler, der sikrer SDU's forskere rabat på publiceringsafgifter

Syddansk Universitetsbibliotek understøtter den nationale grønne Open Access Strategi.

Forskningsdata-management

Forskere på SDU tilbydes vejledning og support mht. forskningsdatamanagement via enheden RDM support group. I samarbejde med SDU RIO, SDU IT og eScience Centret, hjælper universitetsbiblioteket med planlægning af forskningsdatamanagement, hjælp til identifikation af egnede repositorer til publicering af forskningsdata og efterlevelse af FAIR-principperne beskrevet i SDU's Open Science Politik.

Syddansk Universitetsbibliotek tilbyder også review på data-management-planer (DMP'er) samt yder rådgivning og vejledning i forhold til best practice og redskaber.

Servicen kan f.eks. hjælpe med juridiske aspekter, såsom GDPR, samt pege på de bedst egnede tekniske løsninger til opbevaring, behandling og deling af indsamlede forskningsdata, samt estimere omkostninger til data-management til større projekter.

Forskningsanalyse

Syddansk Universitetsbibliotek vejleder forskere og forskningsgrupper i fremsøgning af bibliometriske og altmetriske oplysninger vedrørende egne publikationer som f.eks. citationsanalyser, h-indeks m.v. f.eks. i forbindelse med fondsansøgninger.

Universitetsbiblioteket vejleder også om publikationsstrategier som f.eks. Impact Factor og fagfællebedømmelse/peer review. Servicen tilbyder et "Researcher Footprint", der viser de mest benyttede indikatorer i de mest benyttede databaser såsom Scopus, Web of Science (WoS) og Google Scholar.

Servicen leveres som rapport, personligt, og/eller som oplæg, afhængigt af behov.

Syddansk Universitetsbibliotek understøtter den nationale grønne Open Access Strategi.

**The Green Corner
- biblioteket i Sønderborg**

Samfunds-

engagement

Syddansk Universitetsbibliotek varetager strategiske aktiviteter omkring formidling og faglige brobygnings-events – digitalt som i det fysiske biblioteksrum – samt Citizen Science, internationalisering og studenterinvolvering. Universitetsbiblioteket sikrer en helhedsorienteret formidling på tværs af platforme og geografi.

Internationalisering

Universitetsbibliotekets services tilbydes også til internationale forskere og studerende samt SDU-tilknyttede forskere og studerende i udlandet.

Syddansk Universitetsbibliotek tilbyder bl.a. introduktioner til nyansatte forskere, kurser i studie- og eksamensteknik samt sikrer fjernadgang til universitetsbibliotekets online services ifm. udlandsophold.

Eksterne samarbejder

Syddansk Universitetsbibliotek har mange og varierede eksterne samarbejder, som nedenstående udsnit illustrerer.

Universitetsbiblioteket driver, sammen med SDU's fakulteter, OUH, DIAS, Climate Cluster og RIO, et Videntcenter for Citizen Science, der strategisk arbejder for Open Science og FN's Verdensmål. På tværs af SDU's fakulteter er der igangsat en lang række projekter med forskere og forskellige partnere, herunder eksterne mediepartnere. Universitetsbiblioteket er f.eks. også medarrangør af et Citizen Science-kursus for ph.d.-studerende.

Sammen med SDU's Studieservice og fakulteter, er universitetsbiblioteket partner i gymnasietiltaget "På vej til SRP/SOP", som har fokus på bl.a. fakultær kernefaglighed og informationskompetence til kommende studerende.

Syddansk Universitetsbibliotek samarbejder desuden med Akademiet for Talentfulde Unge (ATU), er den drivende kraft i SDU's Mediacamp for gymnasier i hele landet og tilbyder projekterne Vores Historie, Climate Future Fiction og Et Sundere Syddanmark til gymnasier i Region Syddanmark.

Syddansk Universitetsbibliotek har endelig samarbejder om biblioteksdrift med regionens større lærings- og kulturinstitutioner som f.eks. UC SYD, Odense Biblioteker og Borgerservice, Designskolen Kolding samt Region Syddanmark, ligesom universitetsbiblioteket driver bibliotekssystem for en række mindre regionale lærings- og kulturinstitutioner.

Studenterinvolvering

Syddansk Universitetsbibliotek tilbyder endvidere flere studenterorienterede services, der bygger på en helhedstænkning med andre SDU-enheder. Universitetsbibliotekets services omfatter bl.a. TheLab - et digitalt produktionsværksted, Læringszonen - lærings- og studiekompetencefokuserede kurser såvel som introduktioner, studiestartsrundvisninger samt dialog og samarbejder med SDU's studerende.

Green Corner er et 'open space' i SDUB Sønderborg for studerende med fokus på bæredygtighed. Biblioteket tilbyder i samarbejde med lokale forskere overblik over lokale aktiviteter, materialer om grøn omstilling samt vejledning i forhold til at omsætte de studerendes ideer til konkrete projekter.

Samlinger

og elektroniske

adgange

Syddansk Universitetsbibliotek køber trykte og elektroniske materialer til SDU's ansatte og studerende. Universitetsbiblioteket sikrer en grundlæggende dækning af alle fag, og der anskaffes specialiserede og dybdegående materialer på højeste niveau for de områder, der forskes og undervises i.

Elektronisk materiale

Syddansk Universitetsbibliotek sikrer, at ansatte og studerende ved SDU og Region Syddanmark har adgang til nødvendig og relevant videnskabelige litteratur i elektronisk form. De elektroniske materialer er tilgængelige 24/7 for ansatte og studerende, uanset hvor de befinder sig. Øvrige brugere kan benytte materialerne fra bibliotekets publikumsplaceringer.

Universitetsbiblioteket stiller flere systemer til rådighed til søgning i de elektroniske materialer. I søgesystemet Summon søges der på tværs af alle bibliotekets materialer, både trykte og elektroniske. SDU Link sørger for at skabe forbindelse fra f.eks. referencer til den fulde tekst. Har universitetsbiblioteket ikke fuld tekstadgang, er der som bruger mulighed for at bestille materialet.

Universitetsbiblioteket understøtter desuden undervisernes, forskernes og de studerendes behov for at kunne følge med i den nyeste videnskabelige litteratur ved at stille app'en og hjemmesiden BrowZine til rådighed. Her kan brugere nemt finde de vigtigste tidsskrifter inden for et emneområde og sætte en overvågning op samt modtage besked om nye artikler i favorittidsskrifter.

Universitetsbiblioteket inddrager i stigende grad brugerne i valg af materialer på e-bogsområdet. Der arbejdes med forskellige former for brugerdreven materialeanskaffelse som f.eks. Evidence Based Acquisition (EBA) og Patron Driven Acquisition (PDA).

Trykt materiale

Syddansk Universitetsbiblioteks trykte materialer kan søges via universitetsbibliotekets katalog samt søgesystemet Summon. Begge er tilgængelige 24/7 via bibliotekets hjemmeside. Trykte materialer stilles til rådighed for interne og eksterne brugere. Alt anskaffet materiale skal som udgangspunkt være tilgængeligt for alle SDU's studerende og ansatte. Placeringen af trykt materiale følger et geografisk og fagligt nærhedsprincip, sådan at det placeres så tæt på brugerne som muligt.

Universitetsbiblioteket anskaffer så vidt muligt alle udgivelser fra SDU's ansatte og studerende samt Syddansk Universitetsforlag. Syddansk Universitetsbibliotek varetager desuden arkivfunktionen i forhold til universitetets trykte udgivelser.

Syddansk Universitetsbibliotek ejer flere særligt værdifulde eller, i forskningsammenhæng, interessante samlinger. Der er fokus på at øge tilgængeligheden af disse bl.a. ved digitalisering, registrering, konservering og formidling.

I Odense tilbydes en Forskningslæsesal, hvor der i den bemandede åbningstid kan benyttes beskyttede materialer og materialer, som ikke må hjemlånes. Universitetets forskere kan efter ansøgning få 24/7 adgang til Forskningslæsesalen. Dog kan beskyttede materialer kun anvendes under overvågning af universitetsbibliotekets personale i den bemandede åbningstid.

Syddansk Universitetsbibliotek tilbyder en række services til forskere, undervisere og studerende samt offentligheden.

Læs om bibliotekets tilbud og services i dette Servicekatalog for Syddansk Universitetsbibliotek 2024.

 sdu.dk/bibliotek

 mitsdu.dk/bibliotek

 facebook.com/SDUlibrary

 Instagram/SDUlibrary

 twitter.com/SDUlibrary

Syddansk Universitet
Campusvej 55
DK-5230 Odense

Telefon: +45 6550 1000
sdu@sdu.dk
www.sdu.dk